
Observatori d'Empresa i Ocupació

gencat.cat/observatoriempresaiocupacio

Data d'actualització: 17/12/2013

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Ocupació

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació
Gabinet Tècnic

c/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
gencat.cat/observatoriempresaiocupacio
Barcelona, desembre de 2013

ISSN: en tràmit
Dipòsit legal: B.25823-2013

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Índex

1. Cartera de comandes	2
2. Preus i marges d'exportació	3
3. Cartera de comandes per sectors d'activitat	4
4. Cartera de comandes per trams d'exportació	6
5. Evolució per mercats de destinació	8
6. Annex metodològic	10

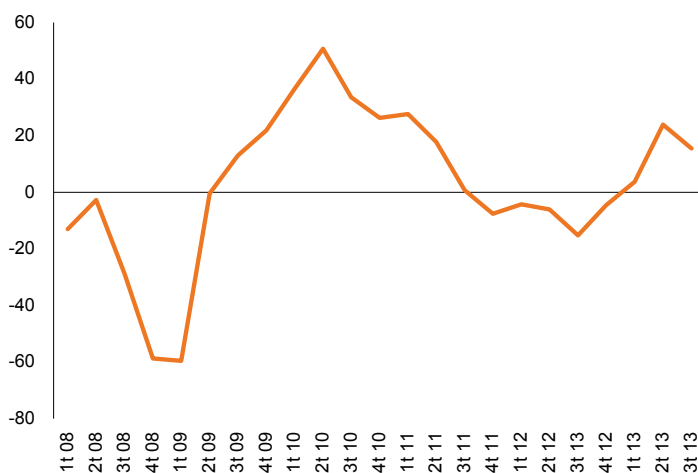
1. Cartera de comandes

El tercer trimestre de 2013, l'indicador de cartera de comandes (diferència entre el percentatge d'opinions sobre l'evolució de la cartera de comandes d'exportació a l'alça i a la baixa) es xifra en 15,5 punts, que suposa una reducció de 8,4 punts respecte del trimestre anterior. Malgrat la davallada, el seu valor és notablement superior al del tercer trimestre de 2012 (xifrat en -15,3 punts).

Gràfic 1

Catalunya – Indicador de cartera de comandes (saldo entre els percentatges a l'alça i a la baixa, en punts)

1r trim. 2008 – 3r trim. 2013

Es trenca la tendència a l'alça de la percepció de l'evolució de la cartera de comandes, tot i que es manté molt per sobre del seu valor un any enrere.

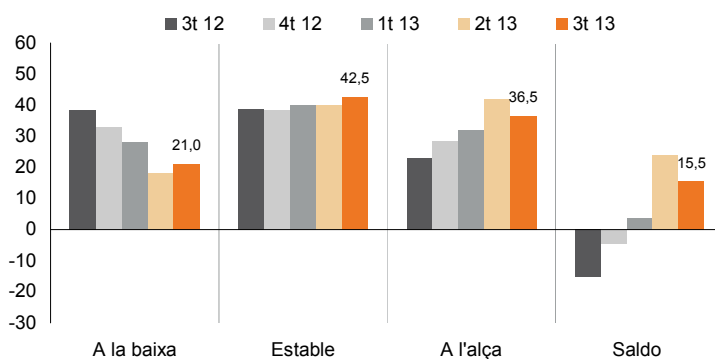
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Respecte del trimestre anterior, disminueix el percentatge d'empresaris exportadors catalans que opinen que la cartera de comandes va a l'alça (36,5% enfront del 42%), i augmenta el percentatge dels que consideren que va a la baixa (21% enfront del 18,1%).

Gràfic 2

Catalunya – Cartera de comandes

3r trim. 2012 – 3r trim. 2013

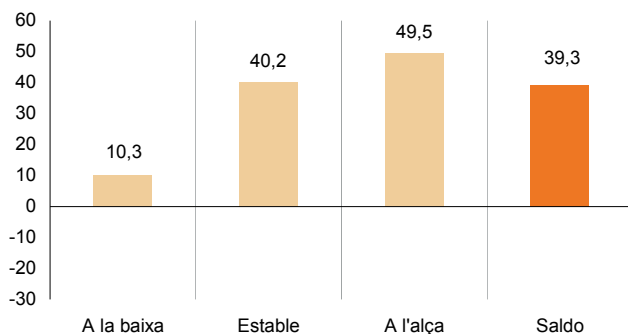
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Les expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos es xifren en 39,3 punts (12,1 punts superior a les del trimestre anterior). Gairebé la meitat dels empresaris opina que la cartera de comandes anirà a l'alça (49,5%) i només un 10,3% manifesta que anirà a la baixa.

Gràfic 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos

3r trim. 2013

Gairebé la meitat dels empresaris exportadors industrials catalans preveu que la cartera de comandes va a l'alça.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

2. Preus i marges d'exportació

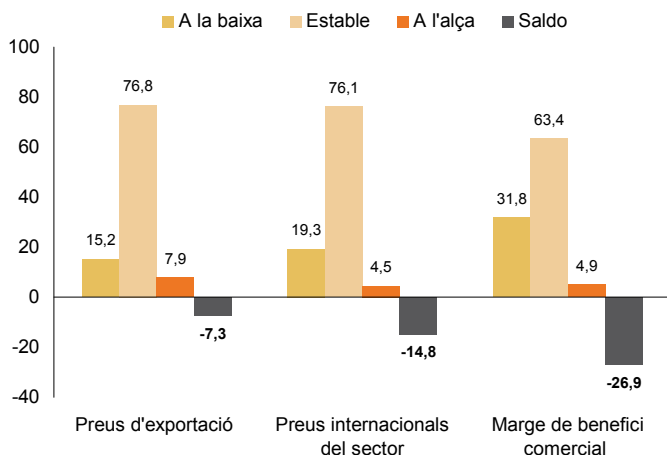
El 76,8% dels empresaris exportadors opina que els preus d'exportació s'han mantingut estables i un 15,2% que han anat a la baixa. En el cas dels preus internacionals del sector, les proporcions són semblants (76,1% i 19,3%, respectivament).

Quant als marges comercials, la majoria dels empresaris opina que s'han mantingut estables (63,4%) i un 31,8% que han anat a la baixa.

Gràfic 4

Catalunya – Preus i marges d'exportació

3r trim. 2013

La majoria dels empresaris exportadors opina que els preus i els marges de benefici s'han mantingut estables.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

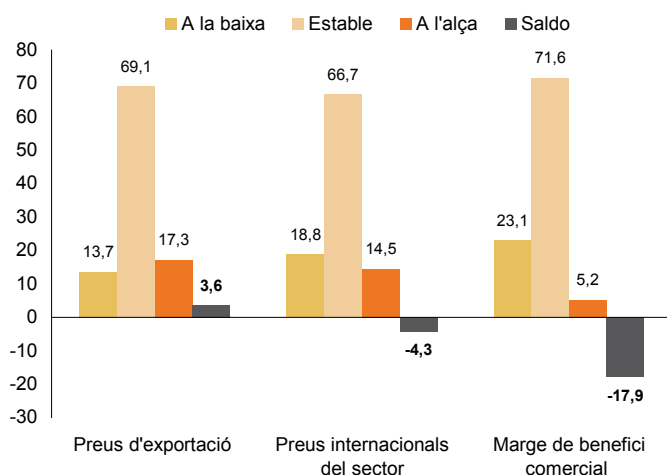
De cara als propers 12 mesos, la majoria dels empresaris exportadors preveu que tant els marges de benefici com els preus d'exportació i els preus internacionals del sector, es mantindran estables (71,6%, 69,1% i 66,7%, respectivament).

En comparació amb les opinions del trimestre anterior, creix el percentatge dels que creuen que els preus d'exportació i els preus internacionals del sector aniran a l'alça, mentre que disminueix el dels que opinen que els marges de benefici comercial aniran a l'alça.

Gràfic 5

Catalunya – Expectatives de preus i marges d'exportació per als propers 12 mesos

3r trim. 2013

De cara als propers 12 mesos, no es preveuen grans canvis ni en els preus, ni en els marges de benefici.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

3. Cartera de comandes per sectors d'activitat

Les indústries d'alimentació i begudes són les que consideren que l'evolució de la cartera de comandes és millor, atès que el saldo (o diferència entre el percentatge d'opinions a l'alça i a la baixa) és de 49 punts (un 60,9% dels empresaris considera que la cartera de comandes va a l'alça). A continuació se situen les indústries d'altres productes minerals no metàl·lics (38,2), les del tèxtil, confecció, cuir i calçat (30,2) i les indústries químiques (29,6).

Els sectors amb una percepció més negativa, amb saldo negatiu, de la cartera de comandes actual són els d'altres indústries (-28,1) i el d'equips elèctrics i electrònics (-11,6).

En el primer cas, és particularment elevat el percentatge dels que opinen que la cartera de comandes va a baixa (42,9%) i en el segon, especialment baix el dels que opinen que va a l'alça (8,9%).

Taula 1

Catalunya – Cartera de comandes per sectors d'activitat

3r trim. 2013

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Alimentació i begudes	11,9	27,3	60,9	49,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	12,6	44,7	42,8	30,2
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	24,0	45,2	30,8	6,7
Ind. químiques	16,1	38,3	45,7	29,6
Cautxú i mat. plàstiques	25,4	41,5	33,1	7,7
Altres prod. minerals no metàl·lics	5,5	50,8	43,7	38,2
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	19,7	43,7	36,6	16,9
Maquinària i equips mecànics	25,5	34,8	39,7	14,2
Màquines d'oficina, instr., precisió i òptica	21,9	48,8	29,3	7,4
Equips elèctrics i electrònics	20,5	70,6	8,9	-11,6
Vehicles de motor i altres mater. transport	15,9	53,8	30,3	14,4
Altres indústries	42,9	42,2	14,9	-28,1
Cartera de comandes (actual)	21,0	42,5	36,5	15,5

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Pel que fa a les expectatives de l'evolució de la cartera de comandes d'exportació en els propers 12 mesos, tots els sectors d'activitat econòmica presenten perspectives positives, especialment el de màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica.

Taula 2

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per sectors d'activitat

3r trim. 2013

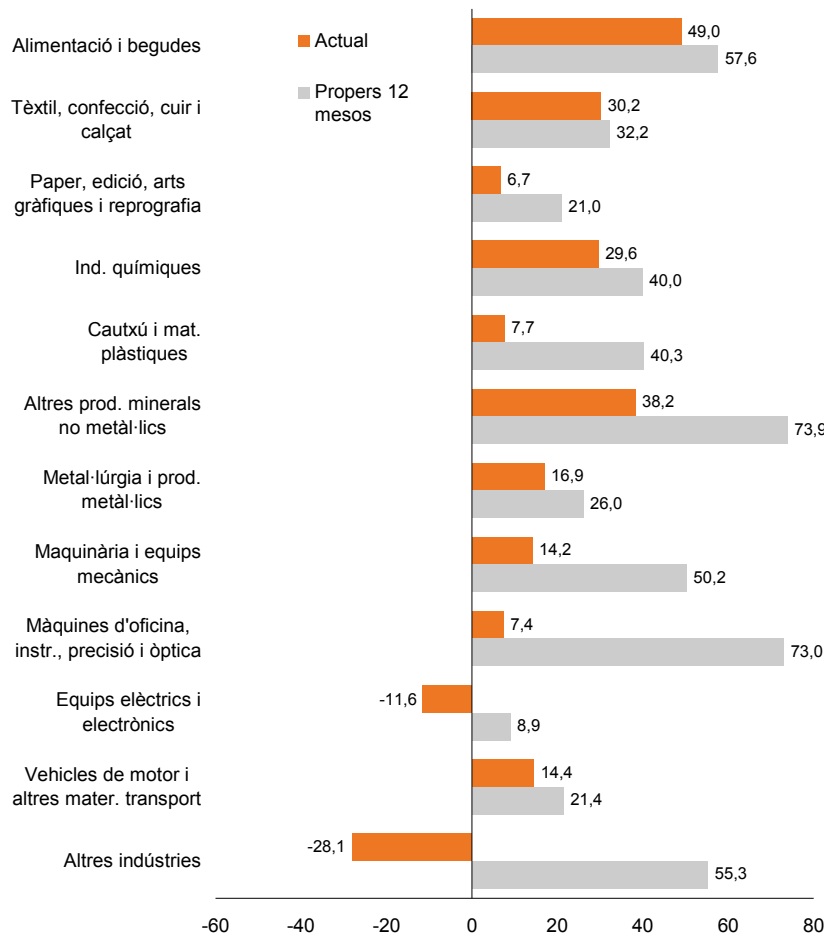
	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Alimentació i begudes	2,8	36,7	60,4	57,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	18,8	30,1	51,0	32,2
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	9,5	60,1	30,4	21,0
Indústries químiques	8,8	42,4	48,8	40,0
Cautxú i matèries plàstiques	15,9	28,0	56,1	40,3
Altres productes minerals no metàl·lics	4,2	17,7	78,1	73,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	15,1	43,7	41,2	26,0
Maquinària i equips mecànics	0,7	48,3	51,0	50,2
Màquines d'oficina, instr., precisió i òptica	0,0	27,0	73,0	73,0
Equips elèctrics i electrònics	23,2	44,6	32,2	8,9
Vehicles de motor i altres mater. transport	26,8	25,0	48,2	21,4
Altres indústries	0,0	44,7	55,3	55,3
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	10,3	40,2	49,5	39,3

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Gràfic 6

Catalunya – Indicador de cartera de comandes per sectors d'activitat (actual i propers 12 mesos)

3r trim. 2013

En els sectors de màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica i d'altres indústries és on més milloren les expectatives respecte de la cartera de comandes actual.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

4. Cartera de comandes per trams d'exportació

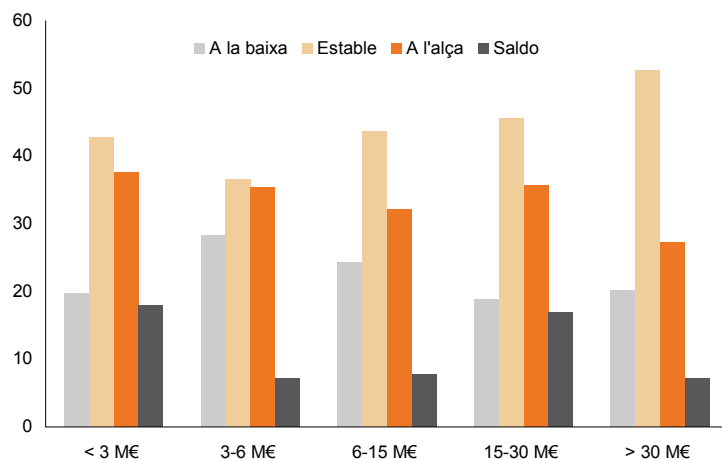
Les empreses que mostren una evolució més favorable de la cartera de comandes són les que exporten menys de 3 milions d'euros (el 37,6% d'empresaris considera que va a l'alça), seguides de les empreses que exporten entre 15 i 30 milions d'euros (35,7%) i les d'entre 3 i 6 milions d'euros (35,4%).

En les empreses que exporten més de 30 milions d'euros, el percentatge d'empresaris que considera que la cartera de comandes es manté estable és el majoritari (52,6%).

Gràfic 7

Catalunya – Cartera de comandes per trams d'exportació

3r trim. 2013

Les empreses que facturen menys de 3 milions d'euros si presenten resultats més positius.

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	19,7	42,7	37,6	17,9
De 3 a 6 milions d'euros	28,2	36,5	35,4	7,2
De 6 a 15 milions d'euros	24,3	43,6	32,1	7,8
De 15 a 30 milions d'euros	18,8	45,5	35,7	16,9
Més de 30 milions d'euros	20,1	52,6	27,2	7,1
Cartera de comandes (actual)	21,0	42,5	36,5	15,5

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Quant a les expectatives, totes les empreses són optimistes respecte a l'evolució de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, especialment les que exporten menys de 3 milions d'euros.

Taula 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per trams d'exportació

3r trim. 2013

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	9,3	39,2	51,6	42,3
De 3 a 6 milions d'euros	14,3	46,4	39,4	25,1
De 6 a 15 milions d'euros	10,1	39,6	50,3	40,3
De 15 a 30 milions d'euros	11,9	39,8	48,3	36,3
Més de 30 milions d'euros	13,5	41,4	45,1	31,7
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	10,3	40,2	49,5	39,3

Les empreses que facturen menys de 3 milions d'euros són també les més optimistes de cara als propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

5. Evolució per mercats de destinació

La desagregació de les exportacions per àrees geogràfiques mostra que, a curt termini, les empreses catalanes esperen incrementar les seves exportacions en tots els mercats, especialment a Rússia i a la Comunitat d'Estats Independents (on el 54,8% de les empreses que hi exporten, declaren que les expectatives van a l'alça), a la Xina i l'Índia (48,2%) i a Japó, Corea del Sud i Taiwan (47,2%).

Entre els mercats on els empresaris pensen que les exportacions aniran a la baixa, destaquen: la Unió Europea, Àfrica del nord i subsahariana, i la resta d'Unió Europea.

Taula 4

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

3r trim. 2013

	Empreses				Saldo
	que exporten	A la baixa	Estable	A l'alça	
Unió Europea (15)	96,9	12,7	47,1	40,2	27,5
Resta Unió Europea	56,3	10,6	57,7	31,7	21,0
Rússia i Comunitat Estats Independents (CEI)	32,0	3,3	41,9	54,8	51,5
EFTA ¹	25,7	8,0	60,3	31,6	23,6
Resta d'Europa	37,2	5,9	69,2	24,9	19,0
Estats Units i Canadà	39,7	5,9	48,2	46,0	40,1
Amèrica Llatina	55,9	9,6	45,4	45,1	35,5
Àfrica del Nord	38,5	10,9	55,9	33,2	22,3
Àfrica Subsahariana	11,9	10,9	56,9	32,2	21,2
Orient Mitjà	30,5	6,6	54,1	39,4	32,8
Japó, Corea Sud i Taiwan	26,0	3,2	49,6	47,2	44,0
Xina i Índia	26,8	5,8	45,9	48,2	42,4
ASEAN ²	16,7	3,3	59,6	37,1	33,8
Oceania	23,7	5,4	68,7	25,9	20,5

(1) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

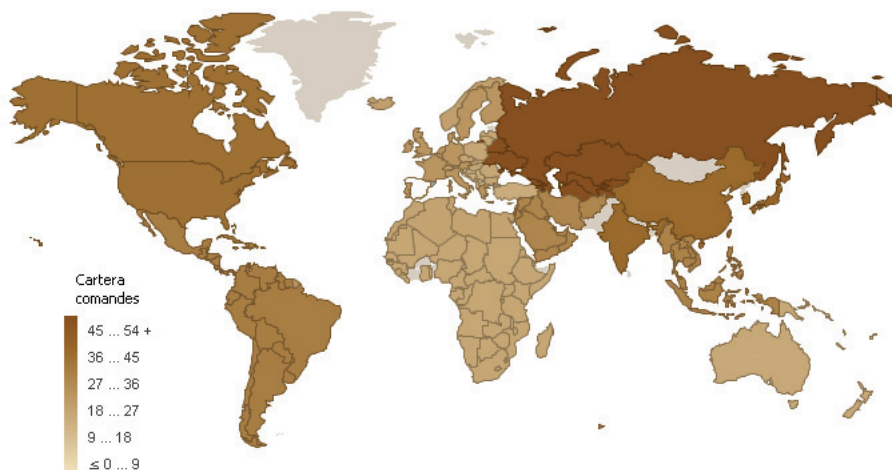
(2) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

3r trim. 2013

Les empreses exportadores esperen incrementar les seves exportacions en tots els mercats, especialment a Rússia i CEI, Xina, Índia, Japó, Corea del Sud i Taiwan.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Segons els empresaris exportadors, els mercats que presenten les expectatives més bones per a iniciar negocis en els propers 12 mesos són Rússia i la Comunitat d'Estats Independents (CEI), Amèrica Llatina, Xina i Índia.

Per contra, els mercats que presenten les perspectives més baixes per a iniciar negocis són: la Unió Europea (considerant UE-15), Oceania i Àfrica del Nord.

Taula 5

Catalunya – Perspectives d'obertura a nous mercats en els propers 12 mesos

3r trim. 2013

Perspectives d'iniciar negoci	
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	13,2
Amèrica Llatina	9,5
Xina i Índia	8,3
Resta d'Europa ¹	7,6
Resta Unió Europea ²	7,2
Estats Units i Canadà	6,1
Orient Mitjà	5,7
Àfrica Subsahariana	5,5
Japó, Corea Sud i Taiwan	5,4
ASEAN ³	3,7
EFTA ⁴	3,2
Àfrica del Nord	2,1
Oceania	1,9
Unió Europea (15) ⁵	0,4

Rússia i CEI, Amèrica Llatina, Xina i Índia són els mercats que presenten millors perspectives per iniciar negocis els propers 12 mesos.

(1) Europa: Europa que no inclou UE-28

(2) Resta d'Unió Europea: UE-28 que no inclou UE(15)

(3) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(4) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(5) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

6. Annex metodològic

L'Enquesta de clima exportador a Catalunya és una operació estadística trimestral, que recull les opinions de 600 empreses industrials exportadores catalanes sobre les expectatives i l'evolució de diferents variables relacionades amb la conjuntura exportadora, com ara la cartera de comandes, els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa.

Per a cadascuna d'aquestes variables es demana l'opinió dels empresaris sobre la seva situació actual i sobre les seves expectatives per als propers 12 mesos. Les preguntes es formulen de manera que permetin un triple nivell de resposta:

- positiva (a l'alça)
- negativa (a la baixa)
- estable

La simplicitat del qüestionari possibilita una resposta àgil i ràpida per part dels responsables empresarials.

Per a tots els indicadors, s'ofereix el saldo de resposta, és a dir, la diferència entre els percentatges de respostes positives (evolució a l'alça) i negatives (evolució a la baixa).

Els resultats es presenten per al conjunt de les empreses industrials exportadores catalanes i, a més, en el cas de la cartera de comandes, desagregats per sectors d'activitat econòmica, trams de facturació en exportació i zones geogràfiques.

També es pregunta l'opinió dels empresaris sobre les seves perspectives d'exportar a nous mercats en els propers 12 mesos.

La desagregació sectorial utilitzada a l'enquesta dona resultats per als 12 grups d'activitat econòmica següents:

- Alimentació i begudes (divisions econòmiques)
- Tèxtil, confecció, cuir i calçat
- Paper, edició, arts gràfiques i reprografia
- Indústries químiques
- Cautxú i matèries plàstiques
- Altres productes minerals no metàl·lics
- Metal·lúrgia i productes metàl·lics
- Maquinària i equips mecànics
- Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica
- Equips elèctrics i electrònics
- Vehicles de motor i altres materials de transport
- Altres indústries

Els trams d'exportació per als quals s'ofereix informació són:

- Menys de 3 milions d'euros d'exportació
- De 3 a 6 milions d'euros d'exportació
- De 6 a 15 milions d'euros d'exportació
- De 15 a 30 milions d'euros d'exportació
- Més de 30 milions d'euros d'exportació

Pel que fa a les zones geogràfiques considerades, es detallen a continuació:

- **Unió Europea (15):** Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).
- **Resta de la UE-28:** Croàcia, Polònia, Romania, Bulgària, República Txeca, Hongria, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Letònia, Lituània, Malta i Xipre.
- **Comunitat d'Estats Independents (CEI):** Rússia, Ucraïna, Bielorrússia, Kazakhstan, Armènia, Azerbaidjan, Geòrgia, Kirguizistan, Moldàvia, Tadjikistan, Turkmenistan i Uzbekistan.
- **EFTA:** Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein.
- **Resta d'Europa:** Turquia, Albània, Andorra, Bòsnia-Herzegovina, Vaticà, , Macedònia, Mònaco, Montenegro, San Marino, Servia.
- **Estats Units i Canadà**
- **Amèrica Llatina:** tots els països d'Amèrica Central i del Sud: Guatemala, Cuba, Hondures, Argentina, Brasil, etc.
- **Àfrica del Nord:** Marroc, Tunísia, Algèria, Líbia i Egipte.
- **Àfrica Subsahariana:**
 - o Àfrica Central: República Democràtica del Congo, República del Congo, República Centreafricana, Ruanda, Burundi
 - o Àfrica Oriental: Kenya, Tanzània, Uganda, Djibouti, Eritrea, Etiòpia, Somàlia, Sudan
 - o Àfrica Austral: Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Moçambic, Namíbia, Sud-àfrica, Swazilàndia, Zàmbia, Zimbabwe
 - o Àfrica Occidental: Benín, Burkina Faso, Camerun, Txad, Costa de Marfil, Guinea Equatorial, Gabon, Gàmbia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libèria, Mali, Mauritània, Níger, Nigèria, Senegal, Serra Lleona, Togo
 - o Nacions Insulars africanes: Cap Verd, Comores, Madagascar, Maurici, Sant Tomé i Príncep, Seychelles
 - o Territoris i possessions: Mayotte i Reunió (França)
- **Orient Mitjà:** Aràbia Saudita, Emirats Àrabs Units, Líban, Síria, Iraq, Iran, Israel, Jordània, Kuwait, Bahrain, Qatar, Afganistan, Gasa, Cisjordània, Oman i Iemen.
- **Japó, Corea del Sud i Taiwan**
- **Xina i Índia**
- **ASEAN:** Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.
- **Oceania:** Austràlia, Nova Zelanda...